

«№45 жалпы білім беретін орта мектеп» КММ

*2023-2024 оқу жылындығы жүргізілген логопед маманның
жылдық есебі*

Орындаған: А.А. Жумаханова

2023-2024 оқу жылы

**2023-2024 оқу жылындағы мектепшілік бақылау бойынша логопедте
тізімде тұрған оқушылармен жүргізілген жұмысқа
ЕСЕПІ**

Балаларды бақылау нәтижесінде биылғы оқу жылында мектепшілік логопунктке бақылау жұмыстарының қорытындысы бойынша 14 бала тіркеуге алынды. Оның ішінде 7 бала 1-ші сыныптан, 4 бала 2-ші сыныптан, 1 бала 3-ші сыныптан, 1 бала 4-ші сыныптан, 1 бала 7-ші сыныптан. Әр балаға жеке жұмыс жоспары құрылып, тіл кемістігі бар балалар тіркеуге алынып, түзету сабақтары жүргізілуде. Түзету сабағы аптасына 2 рет сөйлеу тілінде кемістігі бар балалармен жекелей және топтық сабақтар жүргізіледі. Оқушылардың барлығына жеке даму картасы толтырылған. Әр оқушыға сабақ жоспарлары құрылған. Ата-аналарымен келісімшарт толтырылып, балаларының сабаққа қатысуына келісімдерін берді. Мұғалімдермен және ата-аналармен тығыз байланыста жұмыс істеймін.

Жүргізілген педагог логопед маманы Қарамергенова Саяжанның түзете – дамыту төмендегідей кезеңдермен өтті.

1. Диагностикалық кезең:

1. баланың психо-физиологиялық қалпын үнемі және жан-жақты зерттеу.
2. сөйлеу тілі бұзылыстарының әр түрлі деңгей формаларын зерттеу.
3. таным әрекеттерінің бұзылу белгілерін, деңгейін анықтау.

2. Коррекциялық дамыту кезеңі:

1. баланың даму қалыпын ескере отырып қадамдылық бағытта оқыту процессін жүргізу.
2. түзете – дамыту жұмыстарына ата – аналарды енгізу, тығыз байланыста болу.
3. әр жас кезеңіне сәйкес танымдық әрекеттерін дамыту.
4. баланың сақталған компенсаторлық мүмкіншіліктерін зерттеп, анықтап, ескере отырып «Жеке Дамыту Бағдарламасын» құру.

4 бала – ротацизм

6 бала-сигматизм

1 бала – тұтықпа

3 бала-ламбдацизм

1 бала- инклюзив

**№45 Жалпы білім беретін орта мектептің 2023-2024 оқу жылындағы
логопункт жұмысының коррекциялық (түзету) сөйлеу тілі бұзылған
балалардың тізімі**

№	Оқушының аты-жөні	Туған жылы, айы, күні	Мекен-жайы	Диагнозы	Класы	Телефон
1	Аманғара Өлішер	13.12.2016	Акжар 2 уч 52	ЖСТД	1 А	87053838 278
2	Наурызбай Азамат	27.08.2017	Акжар2 уч 425	ЖСТД	1 А	87714612 663
3	Тұрсынбек Ақбаян	17.01.2017	Акжар2 уч 1159	ЖСТД	1 А	87078080 803
4	Амантаев Али	21.07.2016	Акжар-2, уч 1048	ЖСТД	1 Ә	8-705-383-70-04
5	Худайбергенова Аяна	19.04.2017	Акжар2 Райымбек Б-39	ЖСТД	1 Ә	87007425 977
6	Бауыржанов Өлішер	22.12.2016	Акжар2 Райымбек б 37	ЖСТД	1 Ә	87055399 785
7	Султанмахмуд Мазфуза	04.03.2017	Акжар2 уч 341	ЖСТД	1 Ә	87766037 929
8	Аманғали Ернұр	16.04.2016	Акжар2 Уч 416	ЖСТД	2 А	87026323 307
9	Умерғали Әміржан	29.03.2016	Акжар2 уч 1177	ЖСТД	2 А	87009520 281
10	Мұса Омар	09.07.2015	Акжар 2 уч 57	ЖСТД	2 А	87076703 035
11	Малик Әли	13.07.2016	Акжар2 уч 185	ЖСТД	2 Ә	87771581 656
12	Нұрбайұлы Әбітхайыр	23.12.2013	Акжар2 Алтын адам 23	ЖСТД	4 А	87782332 005
13	Бақберген Алдияр	14.08.2015	Акжар 2 Шалқыма 9	ЖСТД	2 Ә	87783358 536
14	Тоқтарбаев Арсен	08.07.2010	Акжар2 Еңілік кебек 38	ЖСТД	7 А	

**№45 Жалпы білім беретін орта мектептің 2023-2024 оқу жылындағы
логопункт жұмысының коррекциялық (түзету) сөйлеу тілі бұзылған
балалардың тізімі**

II- жарты жылдық

№	Оқушының аты-жөні	Туған жылы, айы, күні	Мекен-жайы	Диагноз	Класы	Телефон
1	Аманғара Әлішер	13.12.2016	Акжар 2 уч 52	ЖСТД	1 А	87053838278
2	Наурызбай Азамат	27.08.2017	Акжар2 уч 425	ЖСТД	1 А	87714612663
3	Тұрсынбек Ақбаян	17.01.2017	Акжар2 уч 1159	ЖСТД	1 А	87078080803
4	Амантаев Али	21.07.2016	Акжар-2, уч 1048	ЖСТД	1 Ә	87053837004
5	Худайбергенова Аяна	19.04.2017	Акжар2 Райымбек Б-39	ЖСТД	1 Ә	87007425977
6	Бауыржанов Әлішер	22.12.2016	Акжар2 Райымбек б 37	ЖСТД	1 Ә	87055399785
7	Султанмахмуд Мазфуза	04.03.2017	Акжар2 уч 341	ЖСТД	1 Ә	87766037929
8	Аманғали Ернұр	16.04.2016	Акжар2 Уч 416	ЖСТД	2 А	87026323307
9	Умерғали Әміржан	29.03.2016	Акжар2 уч 1177	ЖСТД	2 А	87009520281
10	Мұса Омар	09.07.2015	Акжар 2 уч 57	ЖСТД	2 А	87076703035
11	Малик Әли	13.07.2016	Акжар2 уч 185	ЖСТД	2 Ә	87771581656
12	Нұрбайұлы Әбітхайыр	23.12.2013	Акжар2 Алтын адам 23	ЖСТД	4 А	87782332005
13	Бақберген Алдияр	14.08.2015	Акжар 2 Шалқыма 9	ЖСТД	2 Ә	87783358536
14	Тоқтарбаев Арсен	08.07.2010	Акжар2 Еңілік кебек 38	ЖСТД	7 А	

Баланың сөйлеу тілін бұзылуын әртүрлі жаттығулар арқылы түзету жұмыстары логопедиялық сабақтарда жүргізілді. Логопедиялық түзету сабақтарының мақсаты: сөйлеу тілі бұзылған бастауыш оқушыларын

анықтап, диагностикалық бақылау жүргізу арқылы білім беру және түзету жұмыстарын жүргізу.

Сөйлеу тілі бұзылған балаларға, атап айтқанда логопедке келетін балаларға жекелей және топтық сабақ кестелері, сабақ жоспарлары құрылды. Сөйлеу тілі бұзылған оқушыларға сабақ жоспарлары баланың даму қабілетіне қарай бағытталып құрылды.

Жалпы тілінің дамымауының әртүрлі деңгейіне байланысты құрылған жеке дамыту бағдарламасы бойынша қойылған төмендегідей мақсат-міндеттері:

- сөйлеу тілінің түсінуін қалыптастыру;
- енжар және белсенді сөздік қорларын дамыту;
- белсенді сөйлеу тіліне ынталандыру дамыту;
- байланыстырып сөйлеу тілдерін дамыту, заттық және сюжеттік суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер құрауға ынталандыру;
- артикуляциялық аппараттың икемдігін арттыру, қалыптаспаған дыбыстарды қоюға арнайы жаттығулар қатарын үйрету;
- сөйлеу тіліндегі қалыптасқан дыбыстарды толық анықтап, дыбыстарды қою және бекіту жұмыстарын жүргізу;
- сөйлеу тілінің лексикалық–грамматикалық құрылымын дұрыс қалыптастыру;
- фонематикалық қабылдау, есте сақтау, сараптау және талдау анализ синтез жүргізу;

Түзету сабақтарының нәтижесінде, балалар алғашқыға қарағанда берілген тапсырмаларды түсініп орындау, өз бетімен орындау, артикуляциялық жаттығуларды игеріп, сөздік қорларын жаңа сөздерімен толықтыру, кеңейту сияқты жетістіктерге қол жеткізуде.

Дислалия бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді: Фонетикалық есту қабілетін дамыту үшін лексикалық тақырыптары мен дыбыстар дағдыларына байланыстырып айтылуы бойынша ерекшеліктерімен таныстырылды. Оқушылар тілдік емес дыбыстардан әуенді ойыншықтар, тұрмыстық шулар дыбыстарын ажыратып үйренді.

Белсенді еліктеп сөйлеу әрекетін дамыту жұмыстары жүргізілуде сөйлеу тілінің белсенді сөздік қорын дамыту үшін арнайы сұрақтармен байланыстырып сөздік қорлары кеңейуде. Сөйлеу тілінде «етістіктер», «есімдіктер», «зат есім», «сын есім», «есімшелерді» дұрыс қолданып үйренуде. Сөйлеу тілінің қарым – қатынастық сөздік қорын дамытуға «Бауырсақ», «Шалқан» ертегілерінің кейіпкерлеріне бөлініп, дауыс ырғағын өзгертіп үйренді. Сюжетті суреттер бойынша екі, үш құрылымды сөйлем құрап, үш – төрт сериялы сюжетті суреттерден әңгіме құрастырады. Дыбыстану қатарына келетін болсақ дауысты дыбыстар қатарын дұрыс айтылуын қадағаланып, «еріндік» [П], [Б], «бұғақтық» [Қ], [Ғ], «ызың» [Ш],[Ж], «ысқырық»[С], [З] дыбыстарына түзету жұмыстары жүргізілді. Артикуляциялық аппараттың қимыл-қозғалысын ескере отырып, балаға логопедиялық емдік-уқалау жасалды.

Ротацизм бұзылыстары бар балалармен келесі жұмыстар жүргізілді: «Р» дыбысын қою барысында тілдің алдыңғы бөлігін альвеолаға тигізу, ажырату жүзеге асады. Кішкене шар тәрізді зондтың орнына мақта таяқшаларын немесе саусағын пайдалануға болады. Алдымен саусақты логопедтің өзі қозғайды, кейін бала өздігінен жасайды. Жаттығу кезінде тілдің тиісті орынға оралуын, тіл мен альвеол арасында тар саңылау болуын бақылап отыру керек. Ақырында тілдің өздігінен тербелуіне альвеолдық Т немесе Д дыбыстарын фрикативтік Р дыбысымен тіркестірудің көмегі көп /др, ддр, тр, ттр/.

Бастапқы тілдің ұшы ғана тербелетін, тербеліс секундына 20 ретке жететін «ұсақ діріл» болып, қалыптастырылды.

Саусақтарының қимыл-қозғалыстарын дамыту мақсатында жаттығулар, ұсақ заттармен жұмыс, қарындашпен жұмыс түрлері кеңінен жүргізілді. *Тұтықпа бұзылыстары* бар баламен келесі жұмыстар жүргізілді: Тұтықпасы бар балалармен сабақ барысында дұрыс тыныс алу, дем алу жаттығулары жасалды. Мысалы, «Көбелек ұшыру», «Мақта ұшыру», «Кеме», «Ат қалай шабады» ойыны, артикуляциялық жаттығулар жүргізілді.

Түзету коррекциялық сабақтың барысында оқушылар дұрыс тыныс алуға, сөздің грамматикалық құрлымын түсінуге, сөз бен сөзді , сөйлем мен сөйлемді байланыстыруға (ЖТК бар бала) үйренді.

«Тимбилдинг» 2023-2024 оқу жылы

Ата-аналармен байланыс

Қорытындылай келе 2023-2024 оқу жылы бойынша логопунктке тіркелген, логопад балалардың жалпы саны- 15, олардың ішінде сөйлеу тілі түзетілген логопедтің көмегін қажет етпейтін оқушылар саны – 5, ал сөйлеу тілі бастапқыға қарағанда жақсарған бірақ әлі де логопедтің қадағалауын қажет ететін балалар саны - 10. Ал тізімде тұрған қалған оқушылармен түзету сабақтары келесі оқу жылында жалғастырылады.

Мектеп директоры:

А.Қ.Ешмағамбетова

Логопед мұғалім:

А.А.Жумаханова

